

KUORTTI – PORTTI PERTUNMAALLE JA ETELÄ-SAVOON –HANKE

UUSIUTUVAT JA KESTÄVÄT ENERGIAT -TYÖRYHMÄN PALAVERIMUISTIO N:O 1/2022

Aika ja paikka	Perjantaina 18.3.2022 klo 10.00 – 11.45 Pertunmaan kunnantalo, kokoushuone 1, Pertuntie 14
Osallistujat	Jouni Huusari, puheenjohtaja, Pertunmaan kunta Leena Ruotsalainen, kunnanjohtaja, Pertunmaan kunta Jari Liukkonen, Noitalansuon Biokaasu Oy, hallituksen puheenjohtaja Lauri Tiainen, Suur-Savon Sähkö Oy, tuotepäällikkö (Teams) Aino-Maija Laitinen, Etelä-Savon Energia Oy, projekti-insinööri Pertti Norjus, Pertunmaa-valtuuskunta (Teams) Jukka Kuhanen, sihteeri, Pertunmaan kunta

1. Palaverin avaus

Työryhmän puheenjohtaja Jouni Huusari avasi palaverin ja toivotti paikan päällä sekä Teams-yhteydellä olevat palaverin osanottajat tervetulleeksi työryhmän ensimmäiseen palaveriin.

2. Muistion laatija

Palaverimuistion laatii työryhmän sihteerinä toimiva Jukka Kuhanen.

3. Katsaus hankekokonaisuuteen

Leena Ruotsalainen esitti tiiviin katsauksen hankekokonaisuudesta. Diakopiot ovat tämän palaverimuistion liitteenä. Aino-Maija Laitinen tiedusteli hankkeen keskeistä ja konkreettista tavoitetta. Leena Ruotsalainen tiivistä hankkeen tavoitteen seuraavasti: ”Kuortista Etelä-Savon sykkivä keidas!”.

Tämän jälkeen palaverin osanottajat esittäytyivät ja voitiin todeta, että koolla on vahva läpileikkaus etelä-savolaista energia-alan osaamista tuomassa osaamistaan hankkeen käyttöön. Edellä kuullun pohjalta käytiin vielä lopuksi vilkas keskustelu, jossa palaverin osanottajat esittivät kysymyksiä ja kommentteja hankkeen valmistelussa olleelle Jouni Huusarille.

Pertti Norjus konkretisoi tavoitetta vielä tuosta energiatyöryhmän näkökulmasta katsottuna. Hän näkee, että hankkeen avulla käynnistetään työ, jossa Kuortista kehitetään uusiutuvien ja kestävien energiamuotojen näyteikkuna viitostien varteen. Energiatyöryhmän tavoitteena on tukea muiden työryhmien työskentelyä oman asiantuntijuuden puitteissa.

Pertti Norjus jatkoi vielä samaan teemaan liittyen todeten, että niin koko hankkeen kuin työryhmän on määritettävä keskeiset viiteryhmittä eli stakeholderit ja kiteytettävä näille annettava lupaus. Leena Ruotsalainen totesi asian olevan työskentelyn kannalta keskeinen sen ohjausvaikutuksen takia ja tuo määrittely liittyy kiinteästi nimenomaan niin työryhmien kuin koko hankkeen tulevaan toimintaan.

Leena Ruotsalainen poistui palaverista esittämänsä hankekatsauksen jälkeen toivottaen palaverin osanottajille vilkasta ja monipuolista työskentelyä työryhmän teemojen parissa.

Jari Liukkonen totesi, että hankkeen eräänä tavoitteena ja työryhmän keskeisenä tavoitteena on saada Kuorttiin laaja kattaus eri energijakelumuotoja sekä lisätä Kuortin vetovoimaa yrityksille ja yksityisille investointi- ja asumisalueena. Kyseessä on haastava hanke.

4. Lähtötilanne hankkeen toiminnan kannalta uusiutuvien ja kestävien energiaratkaisujen osalta

Jouni Huusari esitteli Kuortin alueen tämänhetkisiä energiaratkaisuja todeten, että kaukolämpöverkko-investoinnille ei alueen nykyisen toiminnan laajuuden ja kiinteistökannan puitteissa ole edellytyksiä. Kiinteistöt sijaitsevat liian harvassa puolentoista kilometriä pitkällä kaistaleella Kuortin ABC:n ja Kuortin teollisuusalueen välisellä alueella. Alueelle tulevaisuudessa tehtävät mahdolliset investoinnit voivat toki muuttaa tätä asetelmaa investointimyönteisemmäksi. Käynnistettyä kiinteistöjen energiakartoitusten ja kiinteistökohtaisia energiaratkaisujen pohdintaa on tässä vaiheessa hyvä jatkaa.

Jouni Huusari toi esille, että sen sijaan Kuortin alueelle on yksittäisten toimijoiden toimesta investointisuunnitelmia, jotka toteutuessaan vahvistavat Kuortin alueen profiilia uusiutuvaan ja kestäväan energiaan investoivana toimintaympäristönä. Näitä em. investointisuunnitelmia ovat Noitalansuon Biokaasu Oy:n biokaasutuotantolaitosinvestointi, Suur-Savon Sähkö Oy:n aurinkosähköpuisto sekä Osuuskauppa Suur-Savon ABC-liikenneaseman paikoitusalueelle suunnittelema sähköautojen latauspisteiden määrän lisäyshanke.

Tämän jälkeen käynnistyi vilkas keskustelu Kuortin alueen uusiutuvien ja kestävien energiaratkaisujen toteuttamiseksi tulevaisuuden tarpeita paremmin vastaavaksi. Keskustelun pohjaksi edellä kerrottujen esitysten lisäksi oli puheenjohtaja liittännyt palaverikutsussa olevat neljä kysymys- ja pohdinta-aihiota.

Seuraavassa yhteenveto käydystä Kuortin alueen tulevaisuuskeskustelusta työryhmän teeman pohjalta:

Lauri Tiainen totesi, että nykytilanne, jossa alueen harvako kiinteistökanta on hajautunut 1,5 kilometrin matkalle ilman mitään keskitettyä energiaratkaisua vaan alueella on kirjava kiinteistökohtaisia energiaratkaisuja, asettaa alueen kehittämiselle kovan haasteen. Hän näkee, että heti aluksi on määriteltävä alueen tulevaisuudennäkymä 5-10 vuoden päähän tahtotilaksi siitä, mitä halutaan alueen kehittämiseksi tonttien, toimijoiden ja energiamuotojen ja –tarpeen suhteen 5-10 vuoden aikaperspektiivissä.

Pertti Norjus esitti, että hankkeen on määriteltävä eri kohderyhmille annettava lupaus keskitetysti ja taloudellisesti tuotetuista energiapalveluista ja tämä määrittely on suoritettava etupainotteisesti.

Jouni Huusari kertoi käynnistymässä oleviin alueen kaavoitus- ja kehittämisinvestointeihin liittyvistä toimenpiteistä. Kuortin teollisuusalueen laajentamiseksi tehtävät kaavoitustyöt ovat käynnistyneet ja hanke on laitettu vireille kaavoitusviranomaisten suuntaan. Kuortin ABC:n ympäristössä on vielä muutamia vapaita tontteja jäljellä. Liikenneaseman paikoitusalueen laajentamistarpeen kartoitus teettää töitä. Kuortin ABC:n paikoitusalue on osoittautunut yhä useammin käyneen ahtaaksi ja Suur-Savon Osuuskaupan suunnittelema autosähkölatauspisteiden laajennushanke pienentää entisestään liikenneaseman paikoitusaluetta. Lisäksi hän totesi, että Kuortin aurinkosähköpuiston suunnittelu on käynnistynyt Suur-Savon Sähkö Oy:n toimesta ja kevään aikana tulee tehtäväksi kaavaillun aurinkosähköpuiston alueelle ympäristövaikutusten arvioinnin laatiminen. Lauri Tiainen totesi, että Suur-Savon Sähkö Oy:n toimesta pidetään tämän Kuortti-hankkeen työryhmät ajan tasalla aurinkosähköpuiston selvitystyön etenemisestä.

Pertti Norjus tiedusteli Jouni Huusarilta Suur-Savon Osuuskaupan suunnitteleman autosähkölatauspisteiden laajennussuunnitelman laajuutta. Jouni Huusarin mukaan kyseessä on tässä vaiheessa muutamien autosähkölatauspisteiden laajennushanke. Pertti Norjus näki, että liikenteen sähköistymisen sekä murroksessa olevan eurooppalaisen vihreän siirtymän ja siihen liittyvän energiaomavaraisuustarpeen pohjalta olisi perusteltua saada aikaan Kuortin ABC:n yhteyteen laajempi – esimerkiksi 25 autosähkölatauspisteen kokonaisuus. Se voisi olla eräs Kuortin alueen vetovoimaisuustekijä ja se tukisi alueen muutakin kehitystä. Kyseessä on brändäämisestä ja mielikuvien vahvistamisesta!

Jari Liukkonen totesi, että Kuortissa jo nyt sijaitseva ESE:n biokaasutankkaupiste vahvistaa entisestään mielikuvaa Kuortista uusiutuvien ja kestävien energiamuotojen jakelukeskuksena. EU:ssa on vielä tällä hetkellä luokiteltu sekä maakaasu että biokaasu uusiutuviksi energiamuodoiksi, mutta käynnissä oleva maailmanpoliittinen murrosvaihe tulee muuttamaan suhteutumista maakaasuun aiempaa negatiivisemmaksi. Noitalansuon Biokaasu Oy on laittamassa vireille investointitukihakemusta loppukuun aikana biokaasun tuotantolaitoksen rakentamisen osalta. Kuortin teollisuusalueelle sijoittuva laitos valmistuu näillä näkymin 1,5 vuoden kuluttua, mikäli hankkeelle järjestyy rahoitus. Hankkeessa on tarkoitus vielä toteuttaa biokaasun jakelupiste Kuortin ABC:n paikoitusalueelle. Raskaan ja myös kevyemmänkin kuljetuskaluston voimanlähteenä biokaasu on täysin potentiaalinen vaihtoehto. Sen sijaan henkilöautokannassa siirtymä kaasuautoihin on ollut maltillista. Biokaasun energiaraaka-aineeksi Pertunmaalla on muodostumassa maa- ja metsätalouden tuottamat biojätteet. Sen sijaan alueella syntyvä yhdyskuntajäte ei ole biokaasutuotannon kannalta mielekäs sen vähäisen määrän sekä epäpuhtauksien takia.

Jouni Huusari kertoi hankkeen kaavoitustyöryhmässä nousseen esille idean, jossa Kuortista muotoutuu Portti Viitosväylälle. Tämä tarkoittaisi käytännössä aina Kemijärvelle saakka ulottuvan Viitosväylän kuntien ja yritysten palveluja esittelevän ja 24/7 –periaatteella toimivan opastuskeskuksen tai –pisteen perustamista Kuorttiin.

Jari Liukkonen toivoi, että Kuortin kehittämiseen pitäisi saada mukaan valtakunnallisia isoja rakennusliikkeitä kuten esimerkiksi SRV Oy, YIT jne. Ne yhdessä yhdistettynä Kuortin ja Pertunmaan kunnan uuteen brändiin kestävään kehitykseen perustuvana kuntana ja alueena vahvistaisivat lisää alueen vetovoimaa ja tunnettuutta asunto- ja liiketilarakentamisen alalla. Työelämä koronan myötä on selkeässä murroksessa ja ihmisten arvot tukevat ihmisten sijoittumista kasvukeskusten ulkopuolelle hyvien data- ja kulkuyhteyksien äärelle. Etätöiden tekeminen enentyvässä määrin on tullut jäädäkseen. Samalla se olisi vastaus erääseen suurimpaan haasteeseen eli suorittavan tason osaajien saamiseen alueen yrityksiin.

Yhteisesti todettiin, että rantarakentamismahdollisuuksia Pertunmaalla on selvitettävä. Anna-Maija Laitinen kertoi asumisen ohjaavan merkittävässä määrin yritysten työntekijöiden saantia. Lauri Tiainen tiedusteli, onko Pertunmaan kunnalla tarjolla omarantaisia rakennustontteja. Jari Liukkonen totesi, että kunnan alueen rannat ovat laajalti kaavoitettuja ja kunnalla itsellään ei ole tarjota omarantaisia vakituiseen asumiseen tarkoitettuja rantatontteja, mutta sen sijaan yksityisillä on Pertunmaalla omarantaisia tontteja. Tämän tiimoilta on tehty takavuosina menestyksellisesti hanketyötä ja asia on kyllä selvittämisen ja kartoituksen arvoinen kokonaisuus.

Anna-Maija Laitinen totesi, että Juvan Onnellisten kylä olisi Kuortille hyvä referenssikohde uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämisessä. Jouni Huusari toi esille, että Kuortissa sijaitseva Tattarinmäen kaavoitettu alue soveltuisi erinomaisen hyvin vastaavanlaisen uusiutuviin energiaratkaisuihin perustuvien asuinkiinteistöjen aluerakentamiskohteeksi.

Jari Liukkonen kertoi, että Pertunmaan uuden kuntastrategian vuosille 2023-2026 on juuri aloitettu ja nämä Kuortti-hankkeen kehittämisenäkymät istuvat erittäin hyvin kuntastrategiatyöskentelyn sisältöihin.

5. Kuortin asukas- ja yrityskyselyt

Keskusteltiin monipuolisesti suoritettavien kyselyiden kohdentamisesta ja selvitystarpeista. Pertti Norjus totesi, että kyselyiden kohderyhmiä ovat yritysälämän ja teollisuuden edustajat, viitostien matkailijat, vapaa-ajan asukkaat sekä vakituiset asukkaat. Näille kullekin ryhmälle on suunnattava erikseen räätälöidyt kyselyt. Kyselyillä selvitetään kohderyhmien toiveita ja odotuksia niin Pertunmaan kuntaa ja siellä toimivia yrityksiä kohtaan sekä näiden tulevaisuuden suunnitelmia. Hän kysyi myös sitä, että onko esimerkiksi K-ryhmältä kysytty kiinnostusta kaupparyhmän palveluiden sijoittamista Kuorttiin. Jouni Huusari totesi, ettei tämän tyyppistä keskustelua K-ryhmän kanssa ole käyty. Sen sijaan Lidlin kanssa on käyty tiedusteluja Lidlin myymälän sijoittamisesta Kuorttiin. Tämä jälkimmäinen on kuitenkin jäänyt alustavan tason yhteydenotoksi. Kuortin erinomainen sijainti, suuri liikennevirta ja jo nykyiset alueen kävijämäärät ovat sellaisia, että ne tekevät Kuortista kiinnostavan sijoittautumispaikkavaihtoehdon.

Jari Liukkonen totesi, että kyselyillä on syytä selvittää kiinnostusta niin autosähkölatauskeskuksen aikaansaamiseksi Kuorttiin sekä mitä muita palveluita kohtaan kävijöillä olisi kiinnostusta autolatauskäynnin rinnalla. Pertti Norjus sanoikin, että autosähkölatauskeskuksen hyödyntäminen Kuortin alueen palvelukonsepteihin on järkevää kartoittaa tässä vaiheessa. Lisäksi hän kannusti miettimään, keitä muita potentiaalisia toimijoita voisi olla autosähkölataustoimintaan liittyen. Keskustelussa nousi esille välittömästi päijätähämäläinen Kemppe Oy, jonka tuotannossa ovat autojen sähkölatauskeskukset kasvaneet erittäin merkittävässä määrin. Kemppe Oy:n kiinnostusta Kuortin autosähkölatauskeskusta ja siihen liittyvää referenssiä kohtaan on syytä selvittää.

Todettiin yhteisesti, että sähköautokannan voimakkaan kasvun myötä on autojen lataukseen liittyvän infran vaatimus kasvussa. Se voi osaltaan johtaa käytettävän sähköverkon vahvistamiseen. Tosin sähköntehonnoittelu ohjaa kuluttajia käyttämään sähköverkkoa joustavasti ja taloudellisesti sähköautojen lataukseen.

6. Oppilaitosyhteistyö

Keskustelussa ei noussut erikseen mainintoja oppilaitosyhteistyön suhteen muutoin kuin, että edellä kohdassa 5. mainituista kyselyistä ainakin osa voidaan suorittaa myös oppilaitosyhteistyön puitteissa.

7. Mahdollisia muita selvityksiä ostopalveluilla

Tässä vaiheessa ei nähty perustelluksi teettää ostopalveluina hanketta ja tätä työryhmän työskentelyä palvelevia selvityksiä. Niiden tarve tulee hankkeen edistymisen myötä ja tällainen voisi olla esimerkiksi viitostien liikennevirtojen selvittäminen hankkimalla siitä kertova tietokanta julkisista lähteistä hankkeen käyttöön.

8. Seuraava työryhmän kokous

Seuraava työryhmän kokous päätettiin järjestää heti 19.4.2022 pidettävän Kuortin yrittäjätalouden jälkeen huhtikuun loppupuolella. Jouni Huusari selvittää järjestämisen ajankohtaan ja paikkaan liittyvät kysymykset ja lähettää kokouskutsut työryhmän jäsenille hyvissä ajoin.

9. Muita asioita

Käydyn vilkkaan ja monipuolisen keskustelun pohjalta koettiin tarpeelliseksi teettää kevään aikana tuoretta markkinointimateriaalia Kuorttiin liittyen työryhmien työskentelyn edistymisen myötä. Tämä markkinointimateriaali kertoisi niin Kuortin uudesta pöhinästä kuin myös Kuortti-hankkeen keskipitkän aikavälin tavoitteista ja olisi suunnattu hankkeen kuin myös Kuortissa toimivien yritysten eri sidosryhmille.

10. Kokouksen päättäminen

Jouni Huusari kiitti työryhmän jäseniä vilkkaasta ja rakentavasta keskustelusta sekä päätti kokouksen klo 11.45.

Pertunmaalla, 21.3.2022

Jouni Huusari
kokouksen puheenjohtaja

Jukka Kuhanen
kokouksen sihteeri

LIITTEET

Työryhmän ryhmän kokouksen 18.3.2022 asialista
Diasarja Kuortti-hankkeen hankekokonaisuudesta